

איש על העדה

א. אגרות הראיה / כרך א / מו

לכבוד אחינו היקרים כוללות קהלות עיה"ק ת"ו.

הנני מוצא את עצמי מחויב להודיע לכבודכם, שהננו עומדים עכשיו בפרק הקורא אותנו לעבודה נכבדה, כן עבודה נכבדה ביחוושה למצב עירנו בתור עיר חשובה בישראל ובארץ ישראל, ונכבדה לכללות עמנו, המחזיק את עירנו לעיר המרכזית להישוב החדש, המושיט לנו תקוה ונחומים, וחפץ לראות בה חיי צבור עבריים חשובים ונכבדים. אחדים מחברי הועד הודיעו לנו באורח רשמי, שהננו מתפטרים ממשרתם. החדשה הזאת הרעישה אותי, בהוסיפה עלי מחדש עול עבודה, לסדר מעתה ועד חדש להנהגת עיה"ק, שמבלעדה הנני מסובל הרבה, אבל עם זה עודדה את רוחי לחוש, שאמנם עומדים אנו על מפתן של עתיד חדש, ברצות ד' דרכנו. מעתה החובה עלינו, אחים יקרים, לסדר ועד כללי ומרכזי לכל עניני עה"ק, ועד חשוב גם בכמותו, בכחות פועלים הגונים, ועד שיהי נושא עליו את דגל האחדות הכללית, בהיותו מרכזי לכל פרטי הכינוסים, שהיו במצב בלתי מאורגן עד כה בעירנו, ושנתרבו ביותר בימים האחרונים, ובתוכו יהי חדר ג"כ הרעיון להיות לכח מאחד את החיים הצבוריים והכלליים שממעל לגבול עירנו, וההכרה העצמית שבקרבו תהי חזקה, שהוא עומד על משמרתו על אדמת הקודש שהיא בית חיינו, במובן רחב וכללי. ואני הנני ידי עמכם בע"ה לעבוד ולמשא בעד עמנו וערי אלקינו, ברוח אמונים לממשלה, הסוככת עלינו ביחש של כבוד והארת-פנים, ויחוש הגון נאמן ומכובד לפקידי הממשלות המגיונות על זכויותיהם של אחינו נתיני ארצם, באופן חשוב ורצוי, ב"ה. ותל"י שכל אלה הכחות הנכבדים נכונים המה תמיד להיות עומדים על ימינו, לתמכנו בהעמדת סדרים ישרים בחיי החברה וחי המוסר שבקהלתנו בעין טובה ומבט מכובד.

הנני מציע לפני כבוד מעלתכם, אחים אהובים ונכבדים, שתקבעו במוצש"ק ה' חנוכה הבעל"ט אסיפות מוקדמות, ומכל מקום-תפילה מיוחד יבחרו השייכים לו שלשה נבחרים, ויתנו על ידם תעודה בכתב ובחתימות הנועדים כי המה באי כחם, והם יהיו הבוררים את חברי הועד, שיהיו לא פחות משנים-עשר איש במספר, לאשכנזים וספרדים יחדיו. והנבחרים הנ"ל הנני בזה מתכבד לבקשם, כי יבואו אח"כ לאסיפה של בחירה בביתי בערב יום ג' הבעל"ט, וע"פ רוב דעות יבחר הועד המרכזי הכללי, שהוא יהי, יחד עם הכח הרבני הנלווה עמו מצדנו, בעה"ית, המוסד הנושא את דגל השלוי והאחדות בעירנו. ואני תפילה לבוחר בארץ חמדה ב"ה, שיופיע על עצתנו וישכין בעירנו אהבה ואחוה ושלוי וריעות' ויראנו בישועת עמו ונחלתו בתתו מציון ישועה לישראל תפארתו בב"א.

והנני חותם ברגשי כבוד וצפיית ישועה,

הק' אברהם יצקק הכהן קוק

עבד לעם קדוש על אדמת הקדש פה עה"ק יפו והמושבות תובב"א. (עה"ק יפו, כסלו תרס"ז).

ב. אגרות הראיה / כרך ב / שסו

ב"ה, עה"ק יפו ת"ו, י"א תמוז תרע"א.

לכבוד ועד העיר הכללי פה, שלוי.

כעח ממש קבלתי את מכתב הועד הנכבד, והנני מוצא לי לחובה להעיר עליו איזה הערות.

ג) אין אני רואה בהועד הדתי עזר להרבנות, באותו המובן שאני מחזיק את ה"רבנות" שאני נושא את דגלה, רבנות העסוקה תמיד בכל עניני החיים אשר לישראל בארץ ישראל, ועומדת בקישור תמידי אודותם גם כלפי חוץ, ואיננה מתגדרת בשום אופן רק בעניני הדת לבדם, אע"פ שהענינים הם לה חביבים וקדושים מאד. ובפה מלא אני אומר, שהרבנות מצדי איננה זקוקה כלל לשום עזר

מצד הועד הדתי. אמנם הועד הדתי נכבד הוא לעירנו, מפני שהעניינים הדתיים גם הם עניינים חברתיים הם, וצריכים הם ועד מאנשים המסורים להעניינים ההם בלב שלם, לפקח על תקנתם, והועד הזה מוצא הוא על-כן עזרה בהרבנות.

והנני עומד תמיד לעזור לפשר את העניינים המסוכסכים הנוגעים למצב עירנו, לכל מפלגותיה בתור חטיבה אחת חשובה מחלקי ישובנו הקדוש והחביב בארץ אבות, ולהרגיע את הלבבות בדרך שלוי ואהבת אחים, שלוי שלוי לרחוק ולקרוב.

ג. אגרות הראיה / כרך א / פד

ב"ה, עה"ק יפו ת"ו, י"ד מנ"א תרס"ז.

כ"י ידי"ג הרה"ג החה"ש מו"ה יחיאל מיכל טיקאצינסקי שליט"א, שלוי וברכה.

מצאתי לנפשי חובה לגלות את און כת"ר את הצעתי. כאשר בעוה"ר (בעוונותינו הרבים) נלקח מאתנו מחמד עינינו הגריצ"ב (ר' יצחק בלאזר, מגדולי תנועת המוסר בדורו, שהתגורר באחרית ימיו בירושלים) זצ"ל, ולפי המצב, כפי הנראה, ידרש הענין למנות איזה מוכשר לעבודה זו בעניני ה"כולל" (הועד הכללי בירושלים), ואנכי כאשר ענין הרבנות הוא נגד תכונתי וכחותי, ומאד מאד אשתוקק שיהי שבתי באה"ק (בארץ הקודש) בלא משא של עול רבים בעניני הוראה. ע"כ (על כן) אולי יציע כת"ר (כבוד תורתו), לפני מי שהיכולת בידם בזה, את הצעתי זאת, שאם יואילו לבחור בי הפעוט לעבודת הכולל, לע"ד (לעניות דעתי) הייתי מוכשר לזה בע"ה. ונראה שהייתי מוצא בזה את מגמת פני לשבת בעיה"ק ירושת"ו ובלא עול של עניני רבנות והוראה.

אם יש לכת"ר בזה דברים, אקוה שלא יאחר לכבדני בתשובתו. ואם יש מניעות, יהיו הדברים כאילו לא נאמרו. והי' ז"ש (זה שלום) וברכה, ישועה ונחמה בישועת ד'